

SHKOLLA E MESME E ARTEVE APLIKATIVE

ODHISE PASKALI

2017

Ky publikim u mundësua në kuadër të projektit ProKarriera, të cilin organizata joqeveritare “Syri i vizonit” është duke e implementuar me mbështetjen financiare të Solidar Suisse. Projekti ka për qëllim fuqizimin e shërbimit të këshillimit në karrierë nëpër shkolla për të ndihmuar të rinjtë të përshtaten sa më mirë me tregun e punës.

SHKOLLA SOT:

Shkolla e mesme e arteve aplikative “Odhise Paskali” është një shkollë me një profil të veçantë si shkollë e artit, nga e cila kanë marrë hapat e parë artistë që kanë bërë emër në arte të ndryshme në Kosovë. Ajo mbledh nxënës jo vetëm nga komuna e Pejës, por edhe nga komuna tjera që këtë e shikojnë si mundësi për fillimin karrierës dhe zhvillimin e tyre profesional dhe artistik.

Shkolla ka kuadër të kualifikuar profesional, atelie dhe ambiente pune në dispozicion për nxënësit që ndjekin mësimin në këtë institucion.

Mësimi në shkollë zhvillohet në gjuhën shqipe. Gjatë vitit shkollor 2016/2017 mësimin e kanë ndjekur 309 nxënës. Ata janë të përfshirë në pesë drejtime artistike, në kuadër të të cilave ata punojnë dhe eksposojnë punimet e tyre, dhe kanë mundësitet e pjesëmarrjes në aktivitete të ndryshme artistike, ekspozita dhe të tjera aktivitete.

DREJTIMET:

Shkolla është shkollë e lëmit të arteve aplikative, ndërsa ka pesë profile: pikture, dizajn tekstitilit dhe veshje, dizajn enterierit, dizajn grafik dhe formësim i qeramikës. Më parë ka pasur edhe drejtimin e aktrimit, por në mungesë të kuadrit dhe në mungesë të një objekti përkatës përmësim, ky drejtim është ndërprerë.

Në të gjitha profilet ka vetëm nga një paralele, shumica prej të cilave me jo më shumë se 20 nxënës. Shkolla planifikon në një të ardhme edhe drejtime si aktrimi, skenografia dhe kostumografia.

Në shkollë nuk është i mundur shkollimi përmësim, pa shkëputje nga puna (me korresponcencë) në asnjë drejtim.

HISTORIK:

Për nga vjetërsia, Shkolla e mesme e artit në Pejë është ndër shkollat më të vjetra në komunën tonë, pasi ajo është hapur nga viti 1948 si shkollë e artizanateve, ku ishin përfshirë edhe drejtime që më vonë u bartën në shkolla tjera, Ekonomike dhe Teknike. Më vonë është shndërruar në shkollë të mesme profesionale të artit.

Në formën që ka sot, ajo u formësua në dekadat e fundit, kur u orientua tërësisht në artet aplikative, përkatësisht në drejtimet ekzistuese.

Prej rreth 50 vjetëve shkolla ndodhet në objektin në anën e djathtë në Rrugën e Spitalit (përgjatë rrugës Ueslli Clark) afér Kryqit të kuq të Kosovës dhe ky është objekti i vetëm i saj ku janë të përbledhura të gjitha kapacitetet e saj.

KAPACITETET:

Objekti ekzistues në të cilën momentalisht zhvillohet mësimi është ndërtuar në vitin 1968 dhe ai është një objekt trekatësh me një hapësirë prej rreth 742 metra katrore. Në shkollë ka atelie, kabinete dhe punëtori në të cilat nxënësit i zhvillojë aftësitet e tyre kreative artistike, ndërsa mësimi zhvillohet në 15 paralele. Nxënësit e kryejnë një pjesë të praktikës në këto ambiente, ku përfshihen tri atelie të vizatimit dhe pikturës, dy kabinete të enterierit, dy kabinete të dizajnit të tekstitilit dhe veshjeve, kabinetin e prerjes dhe qepjes. Një kabinet i ri është krijuar gjatë vitit 2016 për artizanatet tradicionale të ujit në letër-ebru.

Objekti i shkollës është i vjetër, por në të janë bërë disa herë investime pas luftës, përfshirë edhe rregullimin e tërësishëm të banjave vitin e kaluar, por objektit i mungon nxemja qendrore.

Komuna e Pejës është duke planifikuar në një periudhë tre vjeçare të fillojë objektin e re, në afërsi të objektit ekzistues, më pranë shkollës fillore “Asdreni”, një objekt që do duhej të kishte tri 16 klasa, atelietë e punës praktike dhe një holl-galeri për ekspozita.

PJESËMARRJA NË PROJEKTE

Shkolla është e përfshirë në projektet e avancuara mësimore, kurse kuadri është i kualifikuar dhe ka ndjekur edhe aftësimë e trajnime përkatëse, si një garanci për një proces të suksesshëm arsimor dhe një punë bashkëkohore e kreative me nxënësit.

Pas luftës janë bërë disa projekte dhe riparime në këtë objekt, që kryesisht janë financuar nga organizata dhe institucionet donatore. Organizata irlandeze “Goal” ka bërë një renovim të ambienteve të brendshme, kurse më vonë nga Banka Botërore ka pasur ndihma në rekuizite dhe mjete sportive, mjete për përmirësimin e cilësisë së mësimit, etj. Me vet financim të shkollës është bërë ndërrimi i dyerive të shkollës.

Shkolla merr pjesë dhe është prezantuar me sukses në aktivitete brenda dhe jashtë vendit. Në përfundim të çdo viti shkollor nxënësit e shkollës, prezantohen në ekspozita, sfilata dhe shfaqje që mbahen në qytetet kryesore të Kosovës, por ka edhe një bashkëpunim të vazhdueshëm me shkollat e ngjashme të artit në Shqipëri, ku bëhen vizita dhe qëndrime të ndërsjella të nxënësve.

PSE TË REGJISTROHEM NË KËTË SHKOLLË?

Duke u regjistruar në këtë shkollë, nxënësit bëhen pjesë e një komuniteti artistik, që mundëson zhvillimin e tyre profesional dhe artistik. Në këtë shkollë ka pasur interesim të vazhdueshëm të nxënësve për të ndjekur mësime këtu. Shkolla e artit në Pejë është shkolla e vetme e tillë në Kosovë, por shkollë të tillë të drejtimit të artit aplikativ nuk ka as në Shqipëri askund tjetër në gjuhën shqipe. Komuna e Pejës ka kuadër dhe një plejadë të mirë të artistëve aplikativë që kanë lënë gjurmë me krijimtarinë e tyre në Kosovë, që Pejën e bën në qendër të rëndësishme të zhvillimit të artit në Kosovë. Pikërisht për këtë arsyе një në universitetin e Pejës "Haxhi Zeka" ka edhe fakultet të arteve.

Një tjetër përparësi për nxënësit e kësaj shkollë është se nxënësit dhe vet shkolla gjatë shkollimit hapin ekspozitat e tyre dhe mund të bëjnë paraqitjet e para si artistë, të marrin pjesë në aktivitete të ndryshme. Disa nga profilet e kësaj shkolle kanë mundësi të mira punësimi dhe angazhimi vetanak pasi konsiderohen si zanate me të cilat ata mund të veprunësohen. Kurse për ata që duan të ndjekin shkollim të lartë për artet, kjo shkollë është një garanci e mundësive përt'u regjistruar në akademi.

TREGU I PUNËS

Mundësitë që ofron diploma në shkollën e mesme të artit për ata që përfundojnë shkollimin këtu, varet nga aftësitë dhe zhvillimi i tyre profesional. Tregu i punës ka vazhdimisht kërkesë për drejtimet të tilla që dalin nga kjo shkollë, pasi profesione të tilla janë vazhdimisht në mundësi për t'u angazhuar qoftë në sektorin publik dhe atë privat.

Të diplomuarit në shkollën e arteve aplikative kanë mundësinë e zhvillimit të tyre si artistë, përkatësisht zhvillimin e karrierës si artistë kreativë, ose punësimin dhe ofrimin e shërbimeve, posaçërisht në llojet e ndryshme të dizajnit.

Varësisht nga zhvillimi i tyre artistik, veprimtarinë e tyre dhe gjetshmërinë e tyre në treg, këta të diplomuar e bëjnë pa pasur nevojë për aftësimë të mëtejme në këto drejtime, pasi shkollimi i tyre krijon bazën për punësim dhe vetëpunësim, ndërsa me zhvillime të mëtutjeshme ata mund të ngriten edhe më shumë artistikisht dhe profesionalisht.

Përmirësimi i standardit të jetës, ritmi i ndërtimeve dhe nevojat e shtuara për planifikim dhe komoditet bëjnë që drejtime të tilla si dizajni i enterierit, grafikës, por edhe i tekstilit dhe veshjes të jenë të kërkuara në rajonin e Pejës. Edhe sektori privat në këto drejtime është mjaft i zhvilluar dhe ka mjaft kompani dhe biznese të vogla që ofrojnë mundësi punësimi.

Në përgjithësi tregu është i hapur me mundësi punësimi dhe vetëpunësimi për pothuaj të gjitha profilet e shkollave të artit, ndërsa shkalla e punësimit të të diplomuarve në këto shkolla është e mirë.

MUNDËSITË E PUNËSIMIT

Dizajni grafik

Shkollimi për “teknik i dizajnit grafik” e referohet shtypshkronjave, studiove për dizajn grafik, studiove për punimin e reklamave, që janë aktuale dhe shihen me përparësi për të ardhmen në tregun e Kosovës. Nisur nga kjo, tekniku i dizajnit grafik mund të punësohet në ndërmarrje (firma, kompani) që merren me reklamime të produkteve të ndryshme, ose mund të vetëpunësohet si dizajner grafik ambulant në këtë sektor, sipas kërkesave të klientëve. Me kualifikime të mëtejme dhe pas një përvoje pune të konsiderueshme, ai mund të krijojë një biznes të vetin në këtë sektor dhe të punësojë të tjerë.

Formësim i qeramikës

Shkollimi për formësues të qeramikës, i referohet kryesisht punimeve që kanë të bëjnë me qeramikën, që është aktual dhe shihet me përparësi për të ardhmen në tregun e Kosovës. Sipas kësaj, tekniku i qeramikës mund të punësohet në ndërmarrje (firma, kompani) që kryejnë punime në të cilat është përfshirë edhe përdorimi i qeramikës. Tekniku i qeramikës poashtu mund të vetëpunësohet si zanatli në këtë sektor, sipas kërkesave të klientëve. Me kualifikim të mëtejmë dhe pas një përvoje punë të konsiderueshme tekniku i qeramikës mund të krijojë një biznes të vetin në këtë sektor dhe të punësojë të tjerë.

Dizajni i tekstilit dhe veshjes

Shkollimi për dizajn të tekstilit dhe veshjes i referohet industrisë së tekstilit, reparteve të shtypit, reparteve të vekimit dhe reparteve të trikotazheve, reparteve të konfeksioneve që janë aktuale dhe shihen me përparësi për të ardhmen në tregun e Kosovës. Me kualifikime të mëtejshme dhe pas një përvoje punë të konsiderueshme, tekniku i dizajnit të tekstilit dhe veshjeve mund të krijojë një biznes të vetin në këtë sektor dhe të punësojë të tjerë.

Art figurativ (pikturë)

Shkollimi për art figurativ (pikturë) i referohet kryesisht punimeve që kryhen në kuadrin teknik figurativ (realizimi i pikturave, realizmi i vitrajeve, mozaikëve, aranzhimi i shtëpive të modës, mirëmbajtja dhe konservimi i veprave artistike. Të gjitha këto shihen si nevoja deficitare për të ardhmen në tregun e Kosovës.

Teknik i dizajnit të enterierit

Shkollimi për “Teknik të dizajnit të enterierit”, i referohet kryesisht punimeve të brendshme të hapësirave të ndërtuara, që është aktual dhe shihet me përparësi për të ardhmen në tregun e Kosovës. Nisur nga kjo, tekniku i dizajnit të enterierit mund të punësohet në ndërmarrje (firma, studio, kompani) që kryejnë projekte të enterierëve, eksterierëve dhe të mobileve, ose mund të vetëpunësohet si projektues ambulant në këtë sektor, sipas kërkesave të klientëve. Me kualifikim të mëtejshmë dhe pas një përvoje punë të konsiderueshme tekniku i dizajnit të enterierit mund të krijojë një biznes të vetin në këtë sektor dhe të punësojë të tjerë.

Lëmi	Profili
Arte applikative	Dizajni i tekstilit dhe veshjes
	Art figurativ
	Dizajn grafik
	Dizajn i interierit
	Formësues i qeramikës

Për më shumë informata lidhur me kriteret dhe afatet e regjistrimit, shikoni konkurret e pranimit të nxënësve në shkolla, ose informohuni direkt në shkollë.

Kontaktet

Adresa e shkollës: Rr. Xhevat Begolli Nr. 1, Pejë
Telefoni i shkollës: 039 434 638

e-mail: shmaa.op@hotmail.com
Drejtori: Haxhi Kastrati
tel. 044-168-859